

مدیریت هدایت و دفع آبهای سطحی شهری، نمونه موردی: منطقه ۱ شهر شیراز

مهدي آسیابی

کارشناس ارشد دانشکده فنی مهندسی از دانشگاه آزاد اسلامی واحد سیرجان

Mehdi1105465@gmail.com

چکیده:

امروزه با توسعه شهرنشینی و گسترش شهرها موضوع مدیریت حوزه‌های شهری بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته است. شهرسازی باعث بهم زدن تعادل اکولوژیک حوزه‌ها، روند پایدار هیدرولوژیکی و افزایش نفوذ ناپذیری آنان شده است. پیامد این تغییرات افزایش رواناب سطحی و خطر بروز سیل زدگی در شهرها است. سیل زدگی شهرها، خسارات و زیان‌های فیزیکی، صرف هزینه‌های اضطراری و خسارات وارد بر بهداشت و تندرستی را دربر دارد. رشد سریع جمعیت توسعه شهری و صنعتی شدن جوامع نیز این مشکلات را تشدید می‌نماید. زیرا تأثیرات نامطلوبی بر هیدرولوژی حوزه آبخیز داشته و سبب تشدید سیلابها و افزایش آلودگی در قسمتهای پایاب جریان پایه می‌گردند. کاهش پیامدهای تبعات زیانبار مذکور معمولاً با طراحی صحیح و تأمین ظرفیت کافی شبکه‌های جمع‌آوری و دفع آبهای سطحی قابل تحقق است. لذا آگاهی از جنبه‌ها و جهات متنوع مشکلات سیل‌گیری و سیل‌زدگی یکی از نخستین گام‌های اساسی برای مقابلهٔ منطقی با طغیان‌ها به طور اعم و سیلاب‌های شهری به طور اخص است. ابزار کار بصورت پرسشنامه است. ۲۸ سوال پرسشنامه در چهار بعد (فنی، اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی) طراحی شده است. در این پرسشنامه ضریب آلفای کرونباخ کل پرسش نامه ۰/۸۲۶ بدست آمد که براساس مقیاس درجه‌بندی پنج گزینه‌ای (خیلی کم، کم، متوسط، زیاد و خیلی زیاد) استفاده شده است. تحلیل‌های استنباطی حاصله از داده‌های آماری (آزمون فریدمن و آزمون t) نشان می‌دهد زهکشی آب‌های سطحی در منطقه یک شیراز بیشتر از طریق جوی و باغچه، چاهک نفوذ آب و حفر چاه عمیق صورت می‌گیرد. مدیریت جمع‌آوری و هدایت آب‌های سطحی در منطقه یک شیراز از دیدگاه فنی، اجتماعی و اقتصادی در حد متوسط جهانی و از نظر زیست محیطی زیر متوسط جهانی می‌باشد که در راستای بهبود این کاستی‌ها پیشنهاداتی مطرح شده است.

واژه‌های کلیدی

آب گرفتگی، کانال‌های آب، سیلاب، مسیل، مناطق، رواناب، شبکه دفع رواناب سطحی.

Keywords:

Flooded, water channels, flood, runoff, runoff runoff network.

مقدمه